

Beverly Lewis

*Scrisori
de
dragoste*

Traducere de Cristina Giurgiu

Prolog

Iunie 1966

Lumea mea s-a clătinat când *dawdi** Tim a murit iarna trecută; apoi a fost zdruncinată din temelii când părinții m-au trimis departe de iubitul meu, ca să-i țin tovărășie pe timpul verii buniicii mele rămase văduvă.

— Mama mea are nevoie de tine, acum că *dawdi* nu mai este, a insistat mama.

Cu toate că-mi doream din tot sufletul s-o ajut pe îndurerata mea bunică aflată în Brownstown, la țară – departe de casa familiei mele din Mifflinburg, momentul mi se părea cu totul nepotrivit. Urma să fiu plecată pe perioada verii și să lipsesc de la lecțiile de catehism pentru primirea botezului, iar fără acesta nu mă puteam căsători cu Nathaniel Zimmerman în noiembrie. Trebuia să așteptăm un an întreg până la următorul sezon de nunți pentru a ne căsători.

Nici Nat n-a fost foarte încântat de treaba asta, însă a încercat să-mi tempereze temerile și, înainte de plecare, m-a luat la o plimbare în trăsură lui neagră, de peșit. Am oprit la Dairy Queen și am mâncat înghețată garnisită așa cum îi plăcea lui *dawdi* – cu nuci tăiate mărunț și frișcă cât încape. Încă mă înviorează amintirea asta și eforturile lui Nat de a mă consola, mai ales că el însuși era frământat de alegerea părinților mei de-a se alătura grupării

* Bunicul – în dialectul vorbit de comunitatea amish (n.tr.).

amish-menonite Beachy* și a lui *mammi* Janice, care s-a lipit de menoniții „black-bumper”**. Interesantă combinație, asta-i sigur.

L-am asigurat pe Nat că eu sunt adepta Vechiului Ordin până în măduva oaselor, în ciuda locului de închinare ales de părinții și de bunica mea. Cu o expresie de ușurare pe chip, s-a aplecat spre mine și m-a sărutat pe obraz, apoi, după ce mi-a șoptit câteva cuvinte tandre, m-a dus acasă.

Privind lung trăsura ce se îndepărta huruind pe drum, mi-am făcut o promisiune: *despărțirea asta nu va face altceva decât să ne întărească dragostea.*

Așa că iată-mă acum, o săptămână mai târziu, în generosul foișor alb construit de bunicul meu cu ani în urmă, înconjurată de orăcăitul brotacilor și țârâitul greierilor. Am recitat prima scrisoare trimisă de Nat de când am ajuns aici, prin care mă informa despre faptul că o dusesse pe sora lui (ajunsă la vârsta peștelui) la întâlnirea de închinare, despre cei câțiva stupi noi pe care îi deschisese și prima tăiere a fânului împreună cu tatăl și frații lui.

Păstrând în minte salutul de rămas-bun – *Cu toată dragostea mea* – mi-am alungat singurătatea în briza îmbălsămată și mi-am ațintit privirea pe telefonul instalat pe peretele bucătăriei lui *mammi*, visând la sunetul vocii iubitului. Însă Nat era mult prea conservator pentru a-mi telefona. Telefonul din hambarul tatălui său era folosit doar pentru contactarea vreunui șofer ocazional cu plată, la nord-vest de Harrisburg, în ceea ce se numise Buggytown, SUA, în anii 1800.

Pe atunci existau cincizeci de fabrici de căruțe și sănii, iar tata era descendentul unuia dintre acei meșteri făuritori de trăsuri. Așa se face că acolo și-au înfipt părinții mei rădăcinile de membri ai Vechiului Ordin amish, după ce mama a părăsit Brownstown

* Gruparea amish-menonită Beachy este o comunitate desprinsă din amish, însă mult mai puțin tradițională (n.tr.).

** Menoniții „black-bumper” sunt una dintre cele trei grupări desprinse din Vechiul Ordin, grupare ce permite folosirea automobilelor (n.tr.).

și biserica menonită pentru a se căsători cu *dat**. Apoi, după ce mai mulți ani au făcut parte din mai tradiționala grupare amish, cu doi ani în urmă și cu acordul scris al episcopului Vechiului Ordin, s-au alăturat grupării Beachy amish. Din respect pentru ei, i-am urmat fără prea mare tragere de inimă, însă numai până când puteam deveni membră a bisericii copilăriei mele – biserica în care urma să mă căsătoresc cu Nat.

Mireasma de liliac îmbălsăma aerul. Am început să-mi răsusc pe deget o şuviță scăpată de sub boneta de rugăciune. Aproape că puteam auzi sunetul muzicuței lui *dawdi* plutind ușor pe deasupra pășunii în liniștea nopții. *Atât de multe vizite aici de-a lungul anilor...*

Ușa din spatele casei se deschise, iar *mammi*, rotunjoară și parcă mai încărunțită, păși afară. Albul cărpei de șters praful străluci în lumina amurgului.

– Te simți bine, Marlena?

Glasul ei slab străpunse liniștea serii.

– Doar dusă pe gânduri, atâta tot.

– Ai nevoie de puțină tovarășie?

Am încuviințat în lumina tot mai slabă. *Și ea se simte singură.*

Mammi mi se alătură la adăpostul foișorului și se așeză luându-mi mâna în a ei, legându-și astfel durerea de a mea. Încet și dulce, am început să depănăm amintiri.

– Îți amintești cum obișnuia *dawdi* să mă ridice pe umeri? am întrebat.

– Și te lăsa să-i porți pălăria maro, cu găurele.

Nimeni n-avea voie s-o atingă. M-am întors spre ea, dornică să aflu ce-și mai amintea.

– Ce s-a întâmplat cu pălăria aceea?

– E pe aici, pe undeva... ca atâtea alte amintiri.

Cuvintele îi erau amestecate cu durere.

Am stat la taifas o vreme, iar *mammi*, înfrigurată de-acum, se îndreptă spre casă, dispărând înăuntru.

* Tata (n.tr.).

Eu am rămas locului, trecându-mi talpa piciorului gol peste lemnul fin, continuându-mi visarea. *Dawdi* obișnuia să cânte la muzicuță sau să fredoneze imnuri bisericești precum „Pe calea îngustă e luptă” și „Isus, iubitul sufletului meu” în timp ce muncea la fermă. Fredona mai tot timpul. Avea în repertoriu și armonii pe care le compunea pe loc, cărora le adăuga versuri pentru a transmite un mesaj – amuzant sau nu. Când sora mea mai mare, Luella, a părăsit Vechiul Ordin și orice altă formă de credință anabaptistă, m-a luat sub aripa lui protectoare. Luella a provocat mare agitație când s-a îndrăgostit de acel bărbat chipeș din afara comunității noastre – o *cădere*, în opinia întristaților mei părinți. *Der Deiwel** n-a fost niciodată menționat în legătură cu acțiunile Luellei, însă acel spirit întunecat îmi venea mereu în minte când mă gândeam la alegerea Luellei de a ne părăsi.

Apoi, la un an sau mai bine după nuntă, soțul Luellei, soldat, a fost trimis să lupte în Vietnam, într-un război cu care noi, pacifiști convinși, nu eram de acord – ca de altfel întreaga comunitate amish. La fel de îngrijorător a fost faptul că Luella a refuzat să se întoarcă acasă, la fermă, pentru a primi îngrijire în timpul ultimelor săptămâni de sarcină, iar acest lucru n-a făcut altceva decât să adâncească prăpastia dintre noi.

— *Îmi este dor de ea*, îmi mărturisise *dawdi* Tim când îl vizitasem pe el și pe *mammi* de Sărbătoarea Mulțumirii, înainte ca *dawdi* să se îmbolnăvească, în toiul iernii.

Ochii lui albaștri se umpluseră de lacrimi și am știut că el nu-i întorsese spatele Luellei, spre deosebire de alți oameni din biserică... incluzându-mă aici și pe mine, cu toate că *dawdi* niciodată nu mi-ar fi reproșat asta. Adevărul era că o iubeam pe Luella, însă nu existase niciodată între noi acea legătură specială, deși amândouă ne dădusem silința să ne apropiem. Pur și simplu aveam păreri diferite. Iar, după ce i-a frânt inima mamei, am avut chiar mai puține motive de a ține legătura cu ea.

* Diavolul (n.tr.).

Mi-am îndreptat privirea spre acel loc din spatele curții, lângă un pâlc de plopi unde, copil fiind, îngropasem câteva pietre pe care le udam în fiecare zi cu stropitoarea verde a lui *dawdi*. Luella îmi luase în derâdere eforturile, preferând să vorbească mai degrabă cu orătăniile din coteț. Dar nu-mi păsa. Credeam că, dacă toate celelalte creșteau și înfloreau atât de frumos în grija lui *dawdi*, poate că și pietricelele mele aveau să dea vrej și să înflorească. Lucrul ăsta nu s-a întâmplat, desigur, după cum grabnic a ținut să-mi amintească Luella, cu mâna în șold.

Grădina de zarzavaturi și straturile cu flori ale lui *mammi* reprezentau doar o parte din moștenirea vibrantei ferme pe care o pusese pe picioare împreună cu bunicul meu. Se apropia perioada conservării legumelor – unul dintre motivele pentru care *mamma* mă trimisese aici, în această însorită lună de iunie. Eu însă bănuiam că ea și *dat* nădăjduiau ca eu sau Nat să ne găsim pe altcineva în această perioadă de separare... o relație care să nu mă lege de Vechile Căi.

Totuși, cele câteva luni de vară ce aveau să ne țină departe nu mă puteau împiedica să mă căsătoresc cu cel mai scump băiat din întregul Mifflinburg, singurul cu care ieșisem vreodată.

Ridicându-mă din locul meu confortabil, am privit spre ferma amish învecinată, ale cărei hotare se isprăveau acolo unde începea pământul de curând arendat al lui *dawdi*. Mă așteptam ca, dintr-o clipă în alta, să-l văd pe băiatul familiei Bitner însoțit de pisoii cu pete galbene și albe pe care-l transformase în animal de companie, alergând după licuricii pe care avea să-i închidă în borcanul cu capac găurit, pe post de lanternă. Singurul fiu al soților Roman și Ellie Bitner avea o problemă la un picior și șchio-păta foarte tare. Nu era foarte isteț pentru cei paisprezece ani ai săi, însă lipsa abilităților mentale era compensată de bunătate. De fapt, exista ceva cu totul special la băiețandrul al cărui nume era Jake, însă căruia toți îi spuneau Small Jay.

Aproape toți cei din comunitatea amish din Brownstown știau despre handicapul mental al băiatului... și înțelegeau. Toți, în afară de tatăl lui. Dar asta poate din cauza faptului că Small Jay

era singurul băiat al familiei Roman, iar un fermier avea nevoie de un fiu robust și energic.

Era timpul să intru în casă, în atmosfera sufocantă a casei pe care *dawdi* o construisese cu mâinile-i bătătorite în urmă cu aproape cinci decenii. Mi-o imaginam pe *mammi* stând lângă fereastra deschisă a bucătăriei, răcorindu-și fața transpirată cu unul dintre acele evantaie rotunde pe care ușierii de la casa de adunare menonită le împărțeau în timpul zilelor fierbinți de iulie și august. *Jah**, până și cei patru pereți ai bucătăriei lui *mammi*, cu podeaua în pătrate alb-negre, aminteau de *dawdi* și de vizitele din timpul verii pe care eu și Luella le făceam aici, câteodată pentru o lună întreagă.

Am ridicat privirea spre ușa de la etaj, care se deschidea într-un mic balcon alb. Era locul preferat al lui *dawdi*, unde se așeza după cină și își fredona melodiile. În acel loc îmi povestise despre „zilele de demult”, pe când era copil la fermă. De acolo puteam vedea totul, inclusiv pe Luella, căreia îi plăcea să numere în franceza aceea cu rezonanță snoabă, în timp ce arunca grăunțe la găini... testând întotdeauna limitele așteptărilor la care ar fi trebuit să se ridice o fată amish devotată. Luella părea prea ocupată cu propriile gânduri și, mai târziu, cu propriii prieteni pentru a asimila ceva de la familia ei amish, inclusiv de la *dawdi*.

Toată această întoarcere în trecut. Mă cuprinse o senzație de neliniște și am constatat cu surprindere că-mi era dor de sora mea mai mare – de anii copilăriei ei, de viața noastră de acasă și de posibilitatea de a o vedea în fiecare zi. După căsătoria ei cu Gordon Munroe, dispăruse aproape cu totul din viața noastră.

În seri ca aceasta îmi doream ca Nat să se afle aproape, atât cât să pot ajunge repede la el. Tânjeam după strânsoarea fermă și iubitoare a mâinii lui pe mâna mea, însă încercam să mă încurajez, știind că mă voi întoarce din nou acasă peste trei luni.

Ca și cum n-aș fi plecat niciodată...

* Da (n.tr.).

Capitolul 1

Marlena Wenger era un ghem de nervi în timp ce împingea fierul de călcat peste fața albă de pernă a bunicii sale. Umezise bluza mai devreme, folosind o sticlă în a cărei capac metalic făcuse câteva găuri mici, apoi o rulase, pentru ca umezeala să se distribuie în mod egal. Odată călcată așa cum îi plăcea, Marlena o agăță și întinse mâna după următorul obiect înfășurat, o rochie din bumbac cu imprimeu floral.

Deși îi era groază de calvarul călcatului rufelor în marțea asta umedă, se trezise mai devreme decât de obicei, înainte de arșița zilei. Spatele o durea deja și picioarele îi înțepeniseră – un lucru cu privire la care o avertizase mama ei. „*Poți sta în picioare mai multă vreme dacă îți mai miști din când în când picioarele*”, parcă o auzi pe *mamma* spunând. Însă ar fi fost nevoie să facă un efort pentru a-și aminti, așa că iat-o acum înțepenită și cu spatele încovoiat.

Tânjind după o adiere răcoroasă dinspre ferestrele deschise din apropiere, se întrebă cum se face că *dawdi* Tim nu cumpărase un ventilator cu picior pentru bucătărie, dacă tot ticsise pereții casei cu fire electrice. *Mammi n-ar mai fi nevoită să suporte căldura asta înăbușitoare.*

Își lăasă gândurile să zboare spre orașelul ei natal, Mifflinburg. Acolo, unele dintre fermele mai vechi aveau, la catul de sus, uși ce se deschideau în afară, în gol. Tatăl lui Nat Zimmerman îi spusese odată că o asemenea ieșire ar fi putut pune capăt zilelor unui somnambul. Tatăl ei, însă, îi explicase că ușile, dacă erau deschise, făceau să circule aerul de la catul de sus, când căldura